de Volkskrant BINNENLAND • ZATERDAG 31 MEI 1997 / 3

Inbreuk op privacy is volgens misdaadwetenschapper Fijnaut geen argument tegen gebruik methode

'Politie moet kunnen afluisteren in woningen'

Van onze verslaggever
Michiel Kruijt

ROTTERDAM

De politie moet bij het bestrijden van de zware misdaad kunnen afluisteren in woningen. Het is onjuist dat de politie dat nu om privacyredenen niet mag doen. In de Verenigde Staten, waar de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een belangrijke kwestie is, mag de politie al sinds 1968 afluisterapparatuur plaatsen in woningen.

Dat schrijft de vooraanstaande misdaadwetenschapper C. Fijnaut in de bundel *Greep op de misdaad*, die vrijdag is aangeboden aan de Bossche procureur-generaal R. Gonsalves. Gonsalves, die met pensioen gaat, was binnen het college van procureurs-generaal verantwoordelijk voor de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

Misdaadwetenschapper C. Fijnaut. FOTO DANIEL KONING – DE VOLKSKRANT

Volgens Fijnaut moet afluisteren in woningen tot het 'standaardrepertoire' van de recherche behoren, zij het dat het opsporingsmiddel maar selectief mag worden ingezet. Het argument dat met het gebruik ervan de privacy van verdachten te veel wordt geschonden, is volgens hem niet valide. Met het stelselmatig observeren van verdachten – wat volgens de wet wel mag en op grote schaal gebeurt – wordt een veel grotere inbreuk gemaakt op de persoonlijke levenssfeer.

Fijnaut: 'Ik zie daarenboven niet het verschil tussen het afluisteren van een gesprek in een woning en het afluisteren van de conversatie in een loods, wat wel mag. Bovendien creëert de overheid nu een vrijplaats. Criminelen weten dat ze in een woning nooit worden afgeluisterd.'

Volgens de misdaadwetenschapper heeft minister Sorgdrager van Justitie na de 'katalyserende IRT-enquête' niet de mogelijkheid gegrepen om een duidelijke koers uit te zetten voor de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit. Fijnaut vindt dat drie dingen snel moeten gebeuren. Enerzijds het wettelijk regelen van het afluisteren van gesprekken in woningen en het sluiten van *deals* met criminelen, anderzijds het opzetten van een Europees getuigenbeschermingsprogramma.

De wetenschapper baseert deze opvatting mede op de ervaringen die hij de afgelopen vijf maanden in de Verenigde Staten heeft opgedaan. Fijnaut was *visiting professor* aan de New York University en voerde ter voorbereiding op een nog te verrichten studie gesprekken met sleutelfiguren bij de New Yorkse politie en federale opsporingsdiensten zoals de FBI. Fijnaut is hoogleraar criminologie aan de universiteiten van Rotterdam en Leuven, en maakte diverse rapportages voor het parlement in Nederland en België.

> *'De overheid creëert vrijplaats voor criminelen'*

Amerikaanse opsporingsdiensten hebben een grote staat van dienst op het gebied van de bestrijding van de zware misdaad. Aan de vijf maffiafamilies die al tientallen jaren actief zijn in New York, werden de laatste jaren grote klappen uitgedeeld. Volgens Fijnaut gebruikt de Amerikaanse politie daarbij nog steeds het arsenaal aan mogelijkheden waarover zij al sinds de jaren zestig beschikt. Vooral de combinatie van het afluisteren in woningen en het sluiten van deals met criminele getuigen bleek effectief.

Fijnaut wijst daarbij onder meer op de spectaculaire veroordeling, enkele jaren geleden, van maffiabaas John Gotti. Door middel van een verborgen microfoon in de keuken van een hooggeplaatst maffialid kreeg de FBI inzicht in de structuur van de Gambino-familie, waarover Gotti de leiding had. Toen justitie er bovendien in slaagde een *deal* te sluiten met de plaatsvervanger van Gotti, was er een overvloed aan bewijs tegen de maffialeider.

De Amerikaanse politie en justitie maken steeds minder gebruik van diepte-infiltratie, omdat die methode ernstige beperkingen met zich meebrengt. Bij diepte-infiltratie, die ook in Nederland wordt toegepast, wordt geprobeerd een *undercover*-politieman in een criminele groep te laten doordringen. Probleem is echter dat de politiële infiltrant op de hoogte kan raken van nog te plegen, ernstige strafbare feiten zoals een liquidatie. Het is onaanvaardbaar dat hij niet zou proberen die te voorkomen, maar daarmee zou hij wel zijn dubbelrol verraden.

SPYS WANTED!

Parttime in het volle leven

In Amsterdam kan veel, héél veel. Maar niet alles mag. Daarom is er politie. Die geeft u nu de kans om een parttime opleiding tot agent te volgen. Werken binnen de wijkteams van de regio Amsterdam-Amstelland betekent vooral: omgaan met mensen. Op straat duidelijk aanwezig zijn om incidenten te voorkomen en op te lossen. Dat vraagt om inlevingsvermogen, flexibiliteit, tact en natuurlijk overwicht. Omdat de politie een afspiegeling van de bevolking wil zijn, zoeken we hiervoor allerlei mensen: vrouwen, mannen, allochtonen, autochtonen, homo- en heteroseksuelen. Wat telt is uw inzet in deze zinvolle, afwisselende, maar ook veeleisende baan.

Parttime opleiding met baangarantie

De deeltijdopleiding tot agent duurt 26 maanden en begint op 2 maart 1998. Uniek is dat deze opleiding een deeltijdopleiding is. Drie dagen per week gaat u naar het Politie Opleidingscentrum Noord-Holland in Amsterdam om de opleiding tot agent in deeltijd te volgen. Haalt u het diploma, dan kunt u gegarandeerd bij ons korps aan de slag als agent in deeltijd. U werkt dan minimaal drie dagen per week. Tijdens de opleiding ontvangt u salaris als u ouder bent dan 25 jaar. Bent u jonger, dan krijgt u maandgeld. Dus: staat u stevig in uw schoenen, bent u tussen de 17,5 en 45 jaar oud, heeft u een HAVO- of MBO-diploma, een overgangsbewijs naar VWO 6 of een MAVO-D diploma met drie jaar werkervaring, vraag dan met behulp van de coupon het informatiepakket met sollicitatieformulier aan of bel 0800-0097. Amsterdam heeft u nodig.

Werken aan veiligheid

Ja, *Ik wil meer weten van de deeltijdopleiding tot agent in Amsterdam-Amstelland.*

O Surveillant O Agent in deeltijd O Agent O Leidinggevende

NAAM: M/V

ADRES:

POSTCODE: PLAATS:

LEEFTIJD: DIPLOMA'S/OPLEIDING:

Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop naar: *Politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Werving en Selectie, Antwoordnummer 2864, 1000 PA Amsterdam*

GOA 15

Bij gelijke gesch[illegible] genieten [illegible]ten uit d[illegible] Amsterd[illegible]stelland d[illegible]ur.

POLITIE
• Amsterdam-Amstelland

In de vroege jaren tachtig was de moleculaire structuur van ecstacy MDMA. Er bestaat een omvangrijke (vak)literatuur waaruit blijkt dat MDMA een bijzonder waardevol gereedschap is om het wederzijds begrip tussen mensen te verbeteren. [illegible] wordt door wetenschappers [illegible] een empathogeen (een middel dat mede[illegible]voel opwekt) beschreven, terwijl anderen het een liefdesdrug noemen. MDMA wordt ook wel een entactogeen genoemd, oftewel een middel dat "innerlijke aanrakingen mogelijk maakt." MDMA geeft de gebruiker de mogelijkheid zijn eigen grenzen te ...

A Note to our Readers:

'MDEA' is a Dutch adaptation of "Dancing*Dancing*Dancing" from issue no. 1 of the A'dam News/ (now known as the A'dam Chronicle). It appeared in Essensie, a Dutch publication that seeks to inform its readers on various aspects of the drug issue.

We had little, if anything, to do with our first guest appearance in a foreign publication and a foreign language. The credit goes to an interested reader - Jan Sennema - who thought enough of our effort in "Dancing*Dancing*Dancing," to translate it for Essensie.

EssensiE
Postbus 5466
2000 GL Haarlem

Het volgende artikel is een bewerking van *dancing*dancing*dancing* dat verscheen in Amsterdam News, een Engelstalig zine dat wordt geschreven en uitgegeven door het Amerikaanse echtpaar Grace en Mike Hogan. De gefotocopieerde no budget uitgave bekritiseert met een giftig pennetje de Amsterdamse coffeeshop- en danscultuur, de Nederlandse moraal in het algemeen en die tegenover drugs in het bijzonder. Amsterdam News is te krijgen via Athenaeum Boekhandel te Amsterdam of: Mike Hogan, Kanaalstraat 66-huis, 1054XK Amsterdam

Verkapte amfetamine verovert danswereld

MDEA vooral commercieel succe

Zelfs MDMA is een amfetamine-soort, zoals de A in de formule al aangeeft. De gebruiker is zich echter niet bewust van de sensatie dat hij op de speed zit. Volgens het Adviesburo Drugs van August de Loor is zuivere MDMA tegenwoordig bijzonder moeilijk te vinden. Het Adviesburo voert een simpele test uit op een pil en vergelijkt de testresultaten (kleur, gewicht, afmetingen) met de honderden pillen die in de lijsten van het Adviesburo zijn opgenomen. De meeste van de geteste pillen hebben een moleculaire samenstelling die MDEA wordt genoemd, een vorm van XTC waarbij het amfetamine-effect in de formule duidelijk opvalt. De gebruiker wordt heel energiek en beweeglijk. Op psychologisch niveau is het effect van MDEA enigszins verschillend van dat van MDMA. Meer dan een overstijging van het ego, vindt er op MDEA een 'samenvatting' van het verleden plaats. Psychologen gebruiken hiervoor de beladen term "regressie". De MDEA gebruiker wil graag communiceren over zijn of haar persoonlijke inzichten en komt hierdoor ook tot een superieure vorm van onderlinge communicatie, terwijl de amfetamine de lustgevoelens verder opzweept.

Doodzonde

Terwijl het effect van MDMA twaalf tot zestien uur aanhoudt, verdwijnt dat van MDEA al na een uur en de danser neemt er nog een. Ziehier de commerciële noodzaak achter de vervanging van MDMA door MDEA.

Bij het Drugs Adviesburo beweert men dat een hoop pure amfetamine als XTC wordt verkocht. Gebruikers maken doorgaans maar weinig gebruik van deze preventieve service. 'Opportuun slikgedrag' noemt de Loor dit. Dergelijke roekeloze onverantwoordelijkheid tegenover eigen leven en gezondheid wordt verklaard met het idee dat de leverancier van de XTC een vertrouwde figuur is. Drug dealers als het laatste bolwerk van vertrouwen? Hiermee lijkt de lamlendigheid en vervreemding van de jaren negentig raak getypeerd. Het is doodzonde dat een psychologisch zo nuttige drug als MDMA wordt gereduceerd tot amfetamine-dansen, terwijl het zo'n krachtig gereedschap is om tot begrip van zichzelf en anderen te komen. Je hoort maar zelden dat mensen XTC gebruiken om naast dansen ook nog te communiceren. Het op recept beschikbaar maken van echte MDMA en een psycholoog die MDMA in zijn praktijk toepast zou een hele stap zijn in de richting van echt welzijn.
Voor diegenen met een zwak hart en een aversie tegen de mogelijke amfetamine-psychose die het resultaat kan zijn van de A uit MDMA bestaat er een andere substantie zonder amfetamine of enig hallucinogeen effect. "MBDB heeft over het algemeen hetzelfde effect op emotie en empathie als MDMA, terwijl MBDB de eerste moleculaire structuur is die definitief buiten de structurele definitie van de hallucinogene amfetamines valt", zegt Bruce Eisner in zijn boek MDMA.
Behalve dat XTC een amfetamine is die de gebruiker in staat stelt van 12 uur 's nachts tot zes uur 's morgens te dansen, is het een krachtig afrodisiacum, dat het libido met een bijna onbeperkte kracht en duurzaamheid oplaadt. Wellicht doet iedere amfetamine dit, hoewel speed met alcohol dikwijls in tijdelijke impotentie resulteert. Wellicht is het empathogene effect van de MDMA verantwoordelijk voor de toename van het libido. De house/partyscene een soort familie, als het al niet de vervanging is van de familie. Net zoals in een familie is iedereen die op XTC zit erg open tegenover elkaar. Wanneer je open bent, ben je kwetsbaar. In deze open, kwetsbare toestand projecteert de XTC gebruiker zijn of haar warme, liefhebbende gevoelens op anderen en gaat ervan uit dat de ander die beantwoordt. Soms beantwoordt die ander deze gevoelens inderdaad en zet de ontmoeting zich voort in de vorm van een relatie.

Fun is koning in de jaren negentig

Kortstondige relaties

Anderen ontdekken dat hun warme, liefhebbende gevoelens leiden tot seksuele toenadering, zonder dat die gevoelens worden beantwoord - laat staan met liefde en warmte. Meestal wordt dat niet beseft totdat de eerste illusies over zijn. Voor sommigen is dit fun, en fun is koning in de jaren negentig. Verschilt dit van andere gevallen van ongelukkige of onbeantwoorde liefde? Misschien niet, maar er is duidelijk sprake van een toenemende teleurstelling over relaties. Jonge XTC gebruikers in Amsterdam en Ierland vertellen dat hoewel hun conservatieve ouders 20 of 25 jaar samen zijn, hun eigen relaties niet langer dan twee of drie jaar standhouden. Er is een hele generatie die kortstondige relaties als normaal beschouwt. Het is een belangrijke vaststelling dat jongens net zo makkelijk gekwetst raken door de vluchtigheid van relaties als meisjes, misschien zelfs wel sterker. Zijn voorbijgaande kortstondige relaties een symptoom van de 'anomische' samenleving waarvoor de vader van de sociologie, Emile Durkheim, ons een eeuw geleden al waarschuwde? 'Anomalie' duidt op het springtij tussen veranderende waarden, gebruiken en zeden. Het is de periode tussen het wegvallen van de oude waarden en de dageraad van een nieuwe tijd. Misschien is een leven met vele opeenvolgende relaties de nieuwe manier. Wie weet is het een betere manier.

Nepfamilie

De erfenis van ons verleden- de geschiedenis van ideeën- alles is vervangen door fun. In het verleden waren jenever en religie de narcotica die werden gebruikt om de schapen in slaap te sussen. Het postmoderne tijdperk biedt ons het lokaas van dansen en neuken als het nieuwe dieet van illusie. Bullshit artiesten en boekaniers noemen het vooruitgang. Het dansen in groepen die gewoonlijk uiteenlopen van 300-1000 man, terwijl sommige locaties tussen de 40.000 en 1 miljoen (tot volgend jaar in Berlijn!) bezoekers trekken, is een extreme vorm van massa-vervreemding. Vervreem[illegible] is een sociologisch begrip dat be[illegible] kent dat mensen geïsoleerd zijn [illegible] van elkaar. Het XTC dance-synd[illegible] maskeert deze realiteit van vervreemding of sociale isolatie me[illegible] feel good-faktor van de nepfamil[illegible] Er ligt in verband met XTC ook [illegible] een psychologische betekenis be[illegible] ten in de term vervreemding, na[illegible] lijk de vervreemding die optreed[illegible] vele XTC gebruikers die van zich[illegible] vervreemden. Dat gebeurt met name bij langdurig regelmatig gebruik van XTC of amfetamine. [illegible] een psychose die schizofrenie b[illegible]

Hitsige hamsters

Mensen komen niet langer same[illegible] om politiek en cultuur op een br[illegible] diepe en betekenisvolle manier t[illegible] bespreken. Het samenkomen va[illegible] groepen om op een openbare pla[illegible] te discussiëren en hun belangen [illegible] bespreken hield volgens de Amerikaanse socioloog C.W. Mil[illegible] kort na de tweede wereldoorlog o[illegible] te bestaan. Er is niks mis met fu[illegible] maar wel op de juiste tijd en plaa[illegible] en die tijd en plaats kan niet al h[illegible] andere vervangen. Dansen en hit[illegible] ge hamsters kunnen hun serieuz[illegible] gedachten en discussie niet verv[illegible] gen. In wereld die serieuze oplos[illegible] gen zo broodnodig heeft reduceer[illegible] dansen en hitsige hamsters zich[illegible] tot het niveau van triviale [illegible] tek. Simpel gezegd, mensen regel[illegible] hun zaakjes niet op een verstandi[illegible] manier omdat de [illegible] van de fun alle wijsheid en verst[illegible] heeft opgeslokt en een [illegible] met de grootste gemene deler van trivialiteit en kortstondigheid. Dit zij[illegible] de jaren negentig en de gein is n[illegible] maar net begonnen!

The **Guardian**

24 FEATURES

GUARDIAN WEEKLY
July 13 1997

Potential agony of Ecstasy

Clubbers' favourite drug may lead to depression, writes Petra Coveney

MARC is 18. He took his first Ecstasy tablet at a nightclub in Liverpool. A friend introduced him to the drug, a blue "Speckled dove". It made him feel elated, surrounded by his mates who were all on it, as though cocooned in a cloud of friendship.

Three days later Marc felt lethargic and flat, but regular users of Ecstasy said don't worry, it's only the midweek blues. He'd feel fine by the weekend — especially after taking another E. He started to live for the weekends, for the high, the euphoric feeling that you were not alone and the grin that made his jaw ache. Soon Marc was taking two and then three Es, and before long six on a Saturday night, just to reach that same uplift.

It hit him about five months later. A deep depression. He had sudden panic attacks, felt paranoid and had occasional hallucinations. Having felt surrounded by friendship, he suddenly seemed alone. He worried that his friends didn't want to be with him any more because he'd drag their mood down. At rock-bottom he was suicidal.

If Marc's was an isolated experience it could be dismissed as an aberration. But it isn't. Information is patchy and largely speculative to date, but a growing band of psychiatrists such as Sue Ruben, who treated Marc in Liverpool, are reporting that a rising number of teenagers are suffering Ecstasy-related mental health problems. It is estimated that 1 million people aged between 17 and 35 take E each weekend in Britain. If only a tiny proportion of them fall mentally ill, that's still an alarming number.

Press coverage of Ecstasy has tended to focus on dramatic cases of comas and death, such as the tragedy of Leah Betts. Yet more people die from swallowing aspirin or alcohol and the total of Ecstasy deaths (figures vary from eight to 20 a year) is almost insignificant compared with the 30,000 annual alcohol-related death toll.

But death is not the only way to be "sorted" by E. "There is clear evidence that Ecstasy can have a neurotoxic effect which causes clinical depression in some people," Sue Ruben says. "The chances of dying from E may be low, but the risk of severe side-effects is greater and more worrying."

Last month a study by Valerie Curran, reader in psychology at University College, London, gave firm scientific evidence for a trend that had previously only been suggested anecdotally — that Ecstasy is linked with depression and diminished concentration. She set up a "laboratory" in a nightclub and tested clubbers' moods and behaviour. While drinkers quickly recovered from hangovers, Ecstasy users slid into an irritable and anxious depression a few days after taking the drug.

Curran's study has been backed up by research by Michael Morgan, a psychologist at the University of Wales, who found that many Ecstasy users suffered memory loss and displayed impulsive behaviour. Taking Ecstasy, he says, is like having "a chemical lobotomy". He estimates that 10 per cent of people aged 20-30 taking Ecstasy could be affected.

Pure E consists of the stimulant drug MDMA, so it comes as no surprise to doctors that users feel a come-down when its effects wear off. What is alarming psychiatrists is that MDMA appears to be having an adverse effect on serotonin, the chemical in the brain thought to play an important part in controlling emotional stability and coherent thinking. Ecstasy acts by overstimulating the release of serotonin, so leading to a depletion of the chemical's reserves.

PHOTOMONTAGE: JIM POWELL

Low serotonin levels are associated with suicidal and impulsive behaviour, Morgan explains. "If you add to this the evidence of memory loss, then we could get a million-plus young people who have more severe mood swings and are more prone to suicide, with premature dementia symptoms similar to Alzheimer's disease. We could get 17-year-olds exhibiting aspects of geriatric brain function.

"Single-handedly it could have severe consequences for our economy and for the country because of the cost to the health service of looking after these people, the waste of education and their potential loss to the workforce," he says.

This bleak view of the future is not shared by Valerie Curran, who believes that only certain susceptible individuals will suffer the severe side-effects of Ecstasy. "Some people are more vulnerable to the effects of drugs than others. There could be a host of different biological, social and psychological factors causing this."

The truth is that in this murky world of illicit drugs, with research in its infancy, nobody knows for sure what will be the impact on regular users nor upon how many. Curran's was the first "controlled" or scientific study, but even then, she says, it was impossible to know the exact ingredients of the drug the clubbers she tested were taking. And she adds that there is no proof that Ecstasy "causes" depression and memory loss; the only certainty is that there is a link.

David, a 29-year-old university lecturer who has taken 40 Ecstasy tablets in the past two years, has suffered severe depression. He describes his condition as like having uncontrollable waves of intense emotion sweep over him.

"I've been in important meetings when it suddenly hits me and I just want to rush out and break down and cry," he says. "There are ebbs and flows within it which you feel will breach your emotional defences. You're helpless."

But even such black moments as these have not persuaded David to quit Ecstasy. He has seen others suffer similar depressions and recover, he says, so he's sceptical about the link between the drug and depression and won't give it up until more is known.

Alan Haughton believes that if we are to protect people like David from potential harm we have a moral duty to find out more about the long-term psychological effects of Ecstasy. But he doubts that research will be funded.

"In the scale of funding, Ecstasy comes very low in the drugs hierarchy compared with drugs like heroin," he predicts. "Those in authority will say, 'Who cares whether this vast group of young people may well suffer problems of depression in the future when other young people are dying from drug-related incidents today'."

But what about people like Marc who may be in need of help? His suicidal feelings grew until he was driven to seek psychiatric help at the Liverpool Drug Dependency Clinic where he was put on medication normally prescribed for schizophrenics. He is recovering, but is finding it hard to regain self-confidence.

Meanwhile hundreds of thousands of people continue to pill-pop every weekend. Their enjoyment is intense and instant. But what is the pay-back? To know its full extent we may have to wait another decade.